

Управління потенціалом розвитку промислових підприємств харківського регіону

Г. Ю. ШТЕРН

Харківська національна академія міського господарства

Сучасний стан економіки України є диференційованим середовищем, яке характеризується все чіткішим окресленням трьох великих груп, до яких можна віднести промислові підприємства країни. Першу групу представляють підприємства, що змогли пристосуватися до змін у динамічному зовнішньому середовищі і розвиваються; другу - такі, що відстають від першої групи, але стабілізували своє становище (на ринку, фінансовий стан тощо); третю – такі, що не мають ані коштів, ані бажання щось змінювати аби вижити і тому перебувають на межі банкрутства.

Процес управління потенціалом може включати кілька стадій, етапів, основними з яких є формування, використання і розвиток. Формування потенціалу підприємства – це виявлення стратегічних можливостей та ресурсів, здатних підвищити конкурентноздатність підприємства; виявлення резервів потенціалу. Використання потенціалу підприємства – це «задіяння», «залучення» до роботи тих ресурсів, які були виявлені під час аналізу його потенційних можливостей. Розвиток потенціалу – це «нарощування» потенціалу за рахунок резервів, вихід на рівень показників кращих підприємств галузі.

Відомим лідером у промисловості України є Харківська область. Зокрема, спостерігається досить високий рівень розвитку основних засобів в області, яку перевищують тільки Донецька і Дніпропетровська, що спеціалізуються перш за все на видобувних і енерговиробних виробництвах. Можна говорити про певні досягнення в нарощуванні потенціалу розвитку українських промислових підприємств, зокрема підприємств Харківського регіону. Управління потенціалом розвитку підприємств регіону визначає внесок окремого підприємства в загально регіональний розвиток.

Проведено обстеження великих підприємств м. Харкова й області на предмет ефективності використання ресурсів і програм розвитку. Враховуючи особливості Харківського регіону як провідного центру машинобудівної галузі України, аналіз здійснювався на великих машинобудівних підприємствах різної спрямованості, що, на наш погляд, дає змогу екстраполювати результати на галузь, яка відповідає розділу регіональної економіки та управління національним господарством.

При управлінні потенціалом розвитку підприємств Харківського регіону, на думку автора, доцільно враховувати наступні умови щодо їх можливостей:

- можливості підприємства щодо задоволення інтересів економічних суб'єктів визначаються обсягом створеної продукції, рівнем її реалізації та структурою розподілу на оплату праці, податки та прибуток;

- розвиток підприємств трактується як процес нарощування його потенціалу із задоволення потреб економічних суб'єктів;
- використання можливостей взаємодії керівних систем мікро- і макрорівня, тобто керівництва підприємства і державних органів управління, з метою збільшення потенціалу підприємства;
- використання можливостей партнерської взаємодії підприємства з іншими суб'єктами господарювання, в тому числі шляхом створення міжкорпоративних об'єднань за типом економічного кластеру.